

Warszawa, dnia 7 marca 2022 r.

Poz. 309

**UCHWAŁA
TRYBUNAŁU STANU**

z dnia 19 stycznia 2022 r.

w sprawie regulaminu Trybunału Stanu

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2019 r. poz. 2122 oraz z 2021 r. poz. 1560) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się regulamin Trybunału Stanu, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Traci moc regulamin czynności Trybunału Stanu nadany uchwałą Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 6 lipca 1982 r. w sprawie regulaminu czynności Trybunału Stanu (M.P. poz. 135).

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Przewodniczący Trybunału Stanu: *M. Manowska*

REGULAMIN TRYBUNAŁU STANU**Rozdział 1****Przepisy ogólne****§ 1.**

Regulamin określa:

- 1) wewnętrzną organizację Trybunału Stanu;
- 2) zasady wewnętrznego postępowania przed Trybunałem Stanu.

§ 2.

Obsługę kancelaryjną oraz czynności sekretariatu Trybunału Stanu zapewnia Biuro Organizacyjne w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 3.

W zakresie czynności Trybunału Stanu w sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w Sądzie Najwyższym.

Rozdział 2**Przewodniczący Trybunału Stanu****§ 4.**

Przewodniczący Trybunału Stanu kieruje pracami Trybunału Stanu, w szczególności:

- 1) wyznacza składy orzekające działające w pierwszej instancji oraz poza rozprawą główną, w tym przewodniczących tych składów;
- 2) wyznacza sędziów sprawozdawców oraz protokolantów;
- 3) wyznacza do sprawy, w razie potrzeby, dodatkowego sędziego Trybunału Stanu, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że będzie ona trwać czas dłuższy, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przydziela dwóch dodatkowych sędziów Trybunału Stanu, wskazując kolejność, w której będą oni wstępować do udziału w naradzie i głosowaniu;
- 4) kieruje sprawy na posiedzenia i rozprawy oraz wyznacza ich terminy i ustala porządek dzienny;
- 5) wydaje zarządzenia poza rozprawą;
- 6) załatwia korespondencję Trybunału Stanu.

§ 5.

Przewodniczącemu Trybunału Stanu przysługują uprawnienia i obowiązki prezesa sądu i przewodniczącego wydziału określone w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447).

§ 6.

Upewnienia i obowiązki Przewodniczącego Trybunału Stanu, o których mowa w § 4 i § 5, przysługują odpowiednio wyznaczonemu zastępcy Przewodniczącego Trybunału Stanu, a w przypadku niemożności jego wyznaczenia – starszemu wiekiem.

Rozdział 3

Posiedzenia pełnego składu Trybunału Stanu**§ 7.**

1. Przewodniczący Trybunału Stanu zwołuje posiedzenie pełnego składu Trybunału Stanu w następujących przypadkach:
 - 1) wpłynięcia wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności;
 - 2) uchwalenia regulaminu Trybunału Stanu;
 - 3) dla rozpatrzenia innych spraw należących do kompetencji Trybunału Stanu.
2. O terminie posiedzenia pełnego składu Trybunału Stanu Przewodniczący Trybunału Stanu zawiadamia członków najpóźniej 14 dni przed dniem posiedzenia, chyba że termin został ustalony podczas posiedzenia pełnego składu Trybunału Stanu, na którym dokonano odroczenia posiedzenia. Do zawiadomienia dołącza się porządek posiedzenia oraz niezbędne materiały dotyczące posiedzenia.
3. W sprawach należących do właściwości Trybunału Stanu Przewodniczący Trybunału Stanu jest obowiązany zwołać posiedzenie pełnego składu Trybunału Stanu w terminie 45 dni od dnia złożenia pisemnego wniosku przez co najmniej 5 członków Trybunału Stanu, chyba że przepisy odrębne wymagają wniosku uprawnionego podmiotu w danej sprawie. Do wniosku dołącza się projekt porządku obrad.
4. Projekty uchwał Trybunału Stanu w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wnosi Przewodniczący Trybunału Stanu. Poprawkę do projektu uchwały może wnieść każdy członek Trybunału Stanu. Poprawkę rozstrzyga się w głosowaniu.

§ 8.

1. Przewodniczący Trybunału Stanu ustala porządek posiedzenia pełnego składu Trybunału Stanu.
2. Porządek posiedzenia pełnego składu Trybunału Stanu może być rozszerzony o sprawy należące do właściwości Trybunału Stanu przez Przewodniczącego Trybunału Stanu na pisemny wniosek co najmniej 5 członków Trybunału Stanu złożony przed rozpoczęciem posiedzenia.

§ 9.

1. Posiedzeniu pełnego składu Trybunału Stanu przewodniczy Przewodniczący Trybunału Stanu, a w czasie jego nieobecności wyznaczony przez niego zastępca bądź w przypadku niemożności wyznaczenia – członek Trybunału Stanu najstarszy wiekiem (przewodniczący obradom).
2. Przewodniczący obradom kieruje przebiegiem posiedzenia Trybunału Stanu, w tym udziela głosu uczestnikom, a w razie potrzeby wydaje zarządzenia.

§ 10.

1. Protokół posiedzenia sporządza osoba posiadająca kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego pod kierunkiem Przewodniczącego. Przebieg posiedzenia może być utrwalony ponadto za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk.
2. W protokole zamieszcza się w szczególności listę osób biorących udział w posiedzeniu pełnego składu Trybunału Stanu, porządek posiedzenia, streszczenie wypowiedzi oraz podjęte uchwały.

§ 11.

Uchwały i protokoły posiedzeń pełnego składu Trybunału Stanu podpisuje przewodniczący obradom, a protokół posiedzenia – także protokolant.

§ 12.

Uchwały Trybunału Stanu są jawne oraz podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Trybunału Stanu.

§ 13.

1. Trybunał Stanu podejmuje uchwały w drodze głosowania.
2. Głosowanie jest tajne, jeżeli żądanie takie zgłosi co najmniej 3 sędziów z obecnych na posiedzeniu członków Trybunału Stanu, nie wyłączając Przewodniczącego Trybunału Stanu.

§ 14.

1. Przewodniczący obradom ustala wyniki głosowania jawnego.
2. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego ustalenia jego wyników dokonuje komisja skrutacyjna, składająca się z 3 członków Trybunału Stanu.
3. Przewodniczącym komisji skrutacyjnej jest najstarszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna wybiera ze swojego składu protokolanta. W przypadku niedokonania wyboru protokolantem jest najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej.
4. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego sporządzenie kart do głosowania zarządza przewodniczący obradom. Komisja skrutacyjna przygotowuje karty do głosowania, odnotowuje oddanie głosu, ustala wynik głosowania i podaje go do wiadomości obecnym na posiedzeniu Trybunału Stanu oraz sporządza protokół głosowania.

§ 15.

Powtórzenie głosowania może nastąpić w przypadku naruszenia zasad postępowania lub ujawnienia nowych, istotnych okoliczności, na podstawie uchwały Trybunału Stanu, podjętej na wniosek zgłoszony przed zakończeniem posiedzenia Trybunału Stanu.

§ 16.

1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii, stanu klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego albo stanu wojennego Trybunał Stanu może odbywać posiedzenia w pełnym składzie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.
2. Jeżeli na posiedzeniu odbywanym w sposób, o którym mowa w ust. 1, ma zostać przeprowadzone głosowanie tajne i nie jest możliwe zachowanie tajności w głosowaniu elektronicznym, głosowanie odbywa się przez oddanie głosów do urny udostępnionej uczestnikom głosowania w miejscu i w czasie określonych przez przewodniczącego obradom.

§ 17.

1. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Trybunału Stanu może zarządzić przeprowadzenie głosowania w trybie obiegowym za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. W przypadku wydania zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, Przewodniczący Trybunału Stanu przekazuje materiały zawierające dane osobowe w sposób zapewniający ich ochronę, a także zawiadamia członków Trybunału Stanu o sposobie oddania głosu oraz nieprzekraczalnym terminie, w którym oświadczenie o oddaniu głosu „za”, głosu „przeciw” albo wstrzymaniu się od głosu przekazuje się na adres poczty elektronicznej wskazany przez Przewodniczącego Trybunału Stanu.
3. W przypadku przeprowadzania głosowania w trybie obiegowym nie można zarządzić głosowania tajnego.
4. Głosowanie w trybie obiegowym jest ważne, jeżeli w terminie wyznaczonym na zajęcie stanowiska głos odda co najmniej połowa składu Trybunału Stanu.

Rozdział 4**Postępowanie w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności****§ 18.**

Po otrzymaniu wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności, Przewodniczący Trybunału Stanu niezwłocznie nadaje mu bieg oraz zwołuje posiedzenie pełnego składu Trybunału Stanu.

§ 19.

Przed podjęciem uchwały w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności, Trybunał Stanu wysłuchuje wyjaśnień członka Trybunału Stanu, którego wniosek dotyczy, chyba, że nie jest to możliwe.

§ 20.

Członek Trybunału Stanu, którego dotyczy wnioski o wyrażenie zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności nie bierze udziału w naradzie, o której mowa w § 21, ani w głosowaniu nad uchwałą w tej sprawie.

§ 21.

Uchwałą w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności podejmuje się po niejawnym naradzie członków Trybunału Stanu uczestniczących w jej podjęciu. Narada obejmuje dyskusję, głosowanie, omówienie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia oraz sporządzenie uchwały.

§ 22.

1. Uchwałą w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności ogłasza się bezpośrednio po jej podjęciu. W wyjątkowych przypadkach Trybunał Stanu może odroczyć ogłoszenie uchwały na okres do 14 dni.
2. Uchwałą w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności ogłasza przewodniczący obradom w obecności członków Trybunału Stanu biorących udział w jej wydaniu, także wtedy, gdy ogłoszenie zostało odroczone.
3. Na żądanie członka Trybunału Stanu, który zgłosił zdanie odrębne, przewodniczący obradom ogłasza o zgłoszeniu tego zdania, a członek Trybunału Stanu może ustnie przedstawić zwięzłe motywy swojego zdania odrębnego. W przypadku zgłoszenia zdania odrębnego na żądanie członka Trybunału Stanu ten fakt zaznacza się w uchwale, dopisując przy imieniu i nazwisku tego członka Trybunału Stanu wyrazy „zdanie odrębne”.
4. Uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie 30 dni od dnia jej podjęcia.
5. Uchwałą i uzasadnienie uchwały podpisują wszyscy członkowie Trybunału Stanu biorący udział w jej wydaniu, nie wyłączając członków przegłosowanych i tych, którzy zgłosili zdanie odrębne. Jeżeli członek Trybunału Stanu nie może podpisać uzasadnienia, przewodniczący lub najstarszy wiekiem członek Trybunału Stanu zaznacza pod uzasadnieniem przyczynę braku podpisu.
6. W razie potrzeby, jeszcze przed podpisaniem uzasadnienia, przewodniczący obradom może zarządzić dodatkową naradę i głosowanie nad treścią uzasadnienia uchwały.
7. W chwili podpisywania uzasadnienia uchwały członek Trybunału Stanu może zgłosić zdanie odrębne do uzasadnienia, dodając do podpisu odpowiednią wzmiankę.

§ 23.

Przewodniczący Trybunału Stanu niezwłocznie informuje Trybunał Stanu o zatrzymaniu członka Trybunału Stanu i zajęciem przez siebie w tej sprawie stanowisku.

Rozdział 5**Postępowanie w sprawie odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu****§ 24.**

Po otrzymaniu uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o pociągnięciu do odpowiedzialności konstytucyjnej oraz uchwały Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w tej sprawie Przewodniczący Trybunału Stanu niezwłocznie nadaje im bieg oraz zarządza doręczenie ich odpisów oskarżonemu, oskarżycielom i obrońcom.

§ 25.

Przewodniczący Trybunału Stanu kieruje do wykonania orzeczenia Trybunału Stanu oraz zarządzenia i nadzoruje ich wykonanie przez inne organy państwowe.

§ 26.

Protokół rozprawy sporządza osoba posiadająca kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego.

§ 27.

Jeżeli po rozpoczęciu rozprawy, a przed wydaniem wyroku, zostanie wybrany nowy skład Trybunału Stanu, rozprawę w danej instancji prowadzi od początku Trybunał Stanu w nowym składzie.

§ 28.

1. Orzeczenie podlegające ogłoszeniu sporządza się i ogłasza bezpośrednio po zamknięciu rozprawy lub posiedzenia i naradzie. W wyjątkowych przypadkach Trybunał Stanu może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na okres do 14 dni.
2. Orzeczenie wydane na posiedzeniu niejawnym sporządza się bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia.

§ 29.

Orzeczenie sporządza sprawozdawca.

§ 30.

1. Na wyroku nad wyrazami „Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej” zamieszcza się wizerunek orła.
2. W orzeczeniu przy imionach i nazwiskach przewodniczącego i sprawozdawcy dopisuje się odpowiednio, ujęte w nawiasach, wyrazy „przewodniczący” i „sprawozdawca”.

§ 31.

1. Uzasadnienie orzeczenia sporządza sprawozdawca. Sprawozdawca nie ma obowiązku sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, do którego zgłosił zdanie odrębne.
2. Jeżeli sprawozdawca odmówił sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, do którego zgłosił zdanie odrębne, albo jeżeli sporządzenie uzasadnienia orzeczenia przez sprawozdawcę nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie orzeczenia sporządza sędzia Trybunału Stanu, który brał udział w wydaniu orzeczenia, wyznaczony przez przewodniczącego rozprawy lub posiedzenia. W takim przypadku przy imieniu i nazwisku sędziego, który sporządził uzasadnienie, dopisuje się, ujęte w nawiasach, wyraz „uzasadnienie”.

§ 32.

Uzasadnienie powinno być jasne i możliwie najkrótsze oraz ograniczać się do kwestii istotnych. W uzasadnieniu należy unikać obcych i nieużywanych powszechnie wyrażeń.

Rozdział 6**Strój urzędowy****§ 33.**

Strojem urzędowym sędziego Trybunału Stanu na rozprawie i posiedzeniu jawnym jest toga i biret, a sędziego przewodniczącego także łańcuch z wizerunkiem orła.